

SZARVAS ÉS VIDEKE

TARSADALMI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Beliczey utca 11. szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGLADTATNAK.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 frt. — Félévre 2 frt
Negyedévre . . . 1 frt. — Egyes szám . 8 kr.
MEGJELEN HETENKINT EGYSZER VASÁRNAP.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház.) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.
BÉLYEGDIJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJČÁR.

A tanév kezdetén.

Kötelesség: mindenestre az apának, hogy gyermeke észbeli tehetségét és hajlamát gondosan megfigyelje és az irányt, a melyben fiát neveltetni akarja, a tanítézet megválasztásánál is ántudatosan számba vegye; de még ezzel nem róttá le apai kötelességének teljes összességét. Idevonatkozólag az alábbiakban egynémely észrevételt teszünk.

A legtöbb apa, a mint kell tiszte szerint általában, nem ritkán önmegtagadással, gondoskodik gyermeke szükségleteiről. Beszerzi fia ruházatát, a egyeszi tankönyveit, megfizeti tandíját; de ezzel fia iránt, ugyszólva, csak az anyagiakban teljesítette tisztét. Fontosabb az erkölcsi kötelességek betöltése. És itt még inkább az anyára hárul a terhesebb feladat. Természetes ez.

Az apát a kenyérkereset gondja, a hivatal-tiszte, a gazdálkodás, az iparosműhely és egyéb foglalatosság elvonják, távol tartják a háztól, rövidebb hosszabb időre a családtól; az anyára néz tehát a ház, a szorosabb értelemben vett nevelés kötelessége. Vannak is igen derék, teljes tiszteletre méltó anyák fent és alant, a kik mindenre kiterjeszkedő éberséggel, a szeretet aggódó szemeivel kísérik gyermekeik minden lépését; szigorúan számba veszik azok teendőit; erélylyel szorítják kötelességeik hűséges teljesítésére; viszsztatartják a rossz társaságtól; féltékenyen óvják a bűnre csábító tértől; szóval mindentől a mi ártatlanságukat beszennyeznie. Ezek az anyák disze a családnak, világító fénye a társadalomnak, kincse a hazának, méltó sáfárai, leteleményesei azoknak az értékeknek, a gyermekeknek, a melyeket a gondviselés kegyelme gondjaira bízott. Mégis van százszoros és csak egyedül az édes anya által érezhető örömlük,

midőn lájják, hogy szívök szerelme, mint a gondos kertész kezei alatt a nemes hajtás, növekszik Isten és emberek előtt való kedvességben.

Vajha mingen tanuló édes anyja ekképen érte és teljesítse hivatását! Ám legyen egy-két vonásában eszményi ama kép; de fájdalom másfelől rideg valóság, hogy bizonyára jóval több édes anya van olyan, a ki rövidlátóan, ok-talanul beczeni és kényeztetni el könnyelműségre talán magától is hajlandó gyermekét. Nemcsak szükségtelen zsebpénzzel, — a rosra csábítás eszközeivel, — látja el és legtöbbször az apa tud-tán kívül, kedvencz gyermekét. Palástoltatja hibáit, leplezgeti gyarlóságait; a szorult helyzetben, csakhogy gyermekét pillanatra kimenthesse nem tartózkodik a valóság szembezőkő megtagadástól, a bűnnek hamis igazolványok által való elsimitásában, nem gondolva azzal, hogy eljárása által könnyelműen, saját kezével áso-gatja gyermekeik erkölcsi sirját. Nagy áldása a jó Istennek a viruló gyermekek ékes csoportja; de erős kötelezettségek is járnak vele. Számot kell adnunk egykor róluk. Az élet kü-lönben is sok csábítással leleselkedik, hogy meg-egjtsse nemcsak a felnötteket, hanem még inkább a jóra és rosra egyiránt fogékony zsenge gyer-mekeket és serdülő ifjuságot. Szülők, óvjatok a rosznak mételeyétől gondosan tapasztalatlan gyer-mekeiteket.

Hát arra mit mondjunk, hogy nem hiány-zanak családok, a melyeknek kebelében, épületes-sebb társalgási anyag hiányában, a gyermek fü-lehallatára, könnyelmű kiméletlenséggel bírálgat-ják a tanárok családi életét, elméskedve fesze-getik esetleg fogyatkozásaikat élénken színezve tulozzák gyöngeségeiket, nevétségesséké teszik szo-kásaikat; majd jókedvűen adomáznak arról, hogy az apák derült ifjuságuk boldog napjaiban, minő

találékony furfanggal játszották ki régi, talán még működő tanáraik jóságát, vagy épen gyön-géiket. Nem veszik észre, hogy meggondolatlan-ságuk gyermekeik ártatlan szívében mennyire megrendíti a tanáraik iránt önkényt élő tisztele-tet, bizalmat és a tanítványok előmenetelére oly nagyfontosságú benső ragaszkodást és becsülést? Nem is gondolnók, hogy a művelt osztályhoz tartozó apa száján sem példátlanok az ily meg-nyilatkozások: „Ne is öld magadht oly ször-nyen édes fiam; szekundába pónál mégis sok számár profeszorod.“ Ki hinné, hogy nálunk nem egy apa ily jártas a classikusban? Azután mi a következése mindennek? Sok gyermek bevési elmé-jébe az ily épületes beszédeket: elmeséli kaczagó társainak és a tanórák közeiben ily építő törté-netek között készülnek a következő lecke tár-gyaira. Vigyázzanak az ily szülők, hogy nagyon drágán ne fizessék meg olcsó elmességüket!

Tagadhatatlan hiba van társadalmunkban is, Nagy közönségünk vajmi kevéssé jár az is-kola kezére, ellenben föltétlenül bírál és itél annak dolgaiban. „Töle senki e jogát el nem veszi; de a bírónak igazságosnak is kell lennie Nálunk különösen főgymnasiumunk iránt rend-szerint csak a vizsgálatok és az osztályozások eredménye dolgában érdeklődik a társadalom. Nagy a megütközés, nagy a felháborodás, — igaznak is kell lennie, hisz az ujság írja, — ha sok az elégtelen jegyek, vagy épen — mint közelebb az érettségén volt — a bukások száma hull az áldás kizáróan a tanárok fejére. Nohát semmi szavunk ellene, hogy a tanárok s eljárásuk szigorú bírálat tárgyai legyenek. Emberek ök is tévedhetnek, tévednek is bizonyára. De hát mindenben csak ök a hibásak, csak ök a felelősek? nem tartjuk nemes állására méltónak azt a tanárt, a ki pusztá kegyetlen kedvtelésből,

SZARVAS ÉS VIDEKE TÁRCSÁJA

Novellisták.

Irtá: **Gedő Simon.**

Ujabb novellistáink, oly nagy számmal vannak, hogy az igazság és méltányosság tekintetbevételével nem osztályozhatjuk őket. Általában mégis kimondhat-juk azt, hogy novellistáink legtöbbje önálló-ágra tö-rekszik és nagy virtuozitással műveli az új zsánert. A naturalizmustól a miszticizmusig minden irodalmi irányzatnak van képviselője köztük. És el nem lehet tagadni, hogy tárca-novellistáink között sok a nagy-tehetség és sikerük attól függ, mennyiben tudnak mű-vészetükkel a közönségre hatni, melynek tetszése és tapsa az író pályabére.

Ujabb novellistáink között írói egyéniségükkel és azon irányul fogva melyet művelnek az elsők között vannak Bársony István, Kóbor Tamás, Tóth Béla. Pe-kár Gyula, Murai Károly, Kabos Ede stb.

Érdekes és sajátos, de ritka írói egyéniség Bársony István, kiből az őseber úde fogékonysága egyesül a kulturember éles analízisével. Nem a lóvá-rosi tárcaalakokkal és a földi élettel bibelődik, ha-nem a természet megfigyelője, a természet életét festi rajongással, a természet neszes színjátékait, a tavaszt

erdőt, mezőt, s a vadász életét. Hol aprólékos gond-dal fest, hol egy pár merészen odavetett vonással, de min-dig izlésesen, hiven és művésziesen, elöntve képein a maga váltakozó hangulatait, csendes humorát és szelid melancholiáját. Természeti képein és vadászrajzain kívül, melyek telve ragyogó poezissal és érdekességgel, irt több apró novellet, történetet, melyek kiváló becsü művészi termékek. Minden kis munkáján meg-látszik a művészi gond.

A tárcaírás mesterségét senki sem vitte oly tö-kélyre a legujabb nemzedék írói között, mint Kóbor Tamás. Egyike a legdivatosabb íróknak, sőt mint a „Magyar Hírlap“ írja, a harmincz éves hölgyek között valóságos Kóbor-láz van és csodálatos milyen csen-desen, szinte mogorván kezdte és egyszersmind mar-kolt bele a nagy közönség szívébe Kóbor Tamás i-g-meri a közönség egy nagy rétegének lelki szükségleteit és innen van, mondja Ignotus, hogy az ő könyveiben minden modern ember megtalálja a maga hitét a maga kétségeit. Véres szarkazmusával, forró szenvedelmével, lágy érzelmességével és dühös hangjával szubjektív poezissá teszi műveit. Mint reflektáló és kommentáló írónak érdekes a meseszöve, plasztikusak az alakjai. Novellái erős kompozíciónak megfigyelősei találóak, ötletei pikánsak, elmékedései néha hobortosak, de min-dig mélyek. Néha kaczerkodik melancholiájával, de midőn az életet festi a szájalom és emberszeretet melege hatja át. Írói egyéniségében sok az ellentét

sajátszerű erejével, éles megfigyelő pillantásával bele tud látni minden dologba, minden emberbe, minden korba és minden eseménybe, és mindegyiknek meglátja a magvát. Nagy ellenálló képességével a legtetszetősebb áramlatoknak is ellene tud szegülni. Novelláiban hol szerelmes áradozás, hol melázó reflexió, hol keserű kacaj van, majd miut egy álmagat filozóf felébreszti spinozag óriási alakját, megérteti és igazolja a köz-por szellemét, eszményképét is a kivesző nőiességről. Fogékony lelke meglátja a kicsiben a nagyszerűt, a nagyban a kicsinyességet; összegyűjti és felhalmaz minden benyomást és minden krónikája, novellája, re-génye, színházi cikke harmonikus egész.

Az ujságíró-feuilletonisták eszménye Tóth Béla. Tömerdek tárcaát, ismertetést, török históriát irt össze Tárcazáiban az ujságírás előbbre van, mint a szépiro-dalom. Az elmékedve elbeszélő és népszerűen tudomán-yos formát és műfajt kultiválja. Tanulmányjaiban és tudományos ismerteléseiben, értekezéseiben mindvé-gig könnyedén kellemesen és érdekesen, mintegy cse-vegve és mégis nagy műveltséges, tudományos isme-rettel és alapossággal ír. Tárcaát a napi sajtó friss szellemében alkotja meg. Búske és önálló írói egy-éniségével egy bizonyos csínyért küzd és példátlanul melegen érintkezik a közönséggel.

Batalmas írói tehetség Pekár Gyula. Misztikus poeta, hangulatok, sejtelmek alakítója. Mélyre törekvő gondolkodással, finom fogékonysággal és bonczolató

CSARNOK.

A gyöngyvirágot. . . .

A gyöngyvirágot künn a parkban
Elnéztük nagy szerelmesen:
A lelkiünk egybeforrva szállt,
A mennyországig meg sem állt
Tavaszi reggelen!

A gyöngyvirágot künn a parkban
Nézem magamba, csendesen,
És szép emlék jut az eszembe:
Midőn kezem felcúdt kezédbé'
Tavaszi reggelen!

A gyöngyvirág ott künn a parkban
Ismét virul de a szívem
Hervad, hervad . . . Mig te az elted'
Boldog s örök örömben éled . . .
Tavaszi reggelen!

Végyváry Ferencz

Korunk.

Inkább tisztelik mint az Istent
A villanyt és a gőzerőt.
Hirdetik, nincs magasztos erkölcs
S szemet hunynak a bűn előtt.

Hogy nincs erény s magasztos erkölcs
Ma már hirdeti.
És ki se bánja mérhetlen nyomorral
S förtelmes bűnnel az élet telé.

Mindent pótol a gőz a villany
A költészet ugyan minék?
A költő dalát s érzeményét
Ugyan ki érti meg?

Élnek csupán a tudományak
Nincs ábránd nincs illuzió
A képzelet ma képzelődes
S hazugság minden szép és jó.

Korunk a költő ellensége
Korunk minden eszméit tagad
Mindent pótol a gőz, a villany,
Oh, mert korunk halad, halad!

Gedő Simon.

A szerkesztésért felelős: SÁMUEL ADOLF.

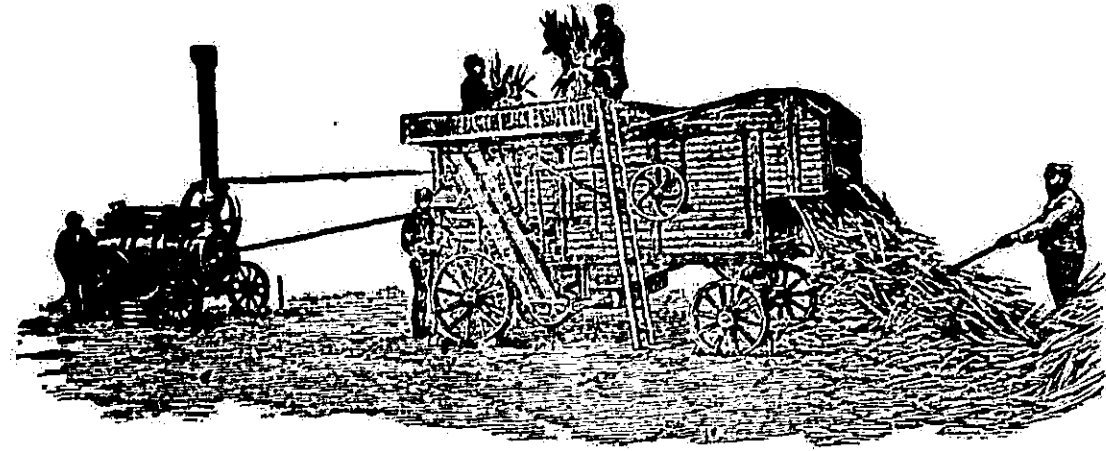
HIRDETÉSEK.

HIPDETMEŒY.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a fársaskocsi tarifája lejjebb szállt, az eddigi 15 kr. helyett a piacztérig 10 kr, tovább 15 kr. A t. közönség b. pártfogását kérve maradok tisztelettel:

FISCHER SÁMUEL.

Egy rövid jó karban levő pelzhammer féle ZONGORA szabad kézből eladó. Bővebbet e lap kiadó hivatalában.

Mezőgazdasági gép és műszaki szerszám

raktár tulajdonosok Scherz és Kramer

Debreczenben

A gazdaközönség érdekében kellemes kötelességüknek tartják köztudomásra hozni, hogy Szarvason a piacztéren Buk-féle házban egy fiók telepet létesítettek, vezetésével Landier Pál helybeli lakos urat bízták meg.

Telepükre a legjobb minőségű minden néven nevezendő mezőgazdasági gépeket szállítanak, hogy a gazdaközönség szükségletének nagy részét nem csak ábra szerint, hanem természetben láthassa és megvehesse.

Igyekeznek jó gépek szállítása által a gazdaközönség bizalmát kiérdemelni. 10-10

I. magyar királyi szabadalmazott

OSZTÁLY SORSJÁTÉK

A magyar kir. osztálysorsjáték
50.000 nyereményének
jegyzéke.

A legnagyobb nyeremény a játékterv 9.
§, szerint

1.000.000 korona.
Egy millió

A nyeremények különleges beosztása a
következő:

Nyeremények	Korona
1 á	600,000
1 "	400,000
1 "	200,000
2 "	100,000
1 "	90,000
1 "	80,000
1 "	70,000
2 "	60,000
1 "	40,000
5 "	30,000
1 "	25,000
7 "	20,000
3 "	15,000
31 "	10,000
67 "	5,000
3 "	3,000
432 "	2,000
763 "	1,000
1238 "	500
90 "	300
31700 "	200
3900 "	170
4900 "	130
50 "	100
3900 "	80
2900 "	40
50000 nyeremény és jutalom	13.160,000 kor.

összegeben, mely 6 osztályban sorsol-
tatik ki.

Az 1897. év február hó 27-iki törvény szerint a kis lutri megszűnik és ez osztálysorsjáték által pótolatik. Némelországban ezen nemű sorsjátékok már 100 év óta fennállanak és az illető sorsjegyek eladattak. Nálunk Magyarországon is emelkedik iránta az érdeklődés, mert a sorsjegyek legnagyobb része biztos kezekben van. Nemsokára ilyenek csak ráfizetéssel lesznek kaphatók. Azért ajánljuk, hogy a vétellel ne késünk.

A magyar osztálysorsjáték áll:

100.000 és 50.000
eredeti sorsjegyből pénznyereményből.

A nyerési esélyek oly előnyösek, hogy az eddigi kis lutri, vagy egy igérvény vétele ezzel nem is hasonlítható össze. Ily előnyös esélyekkel szemben mindenki nyujtsa kezét a szerencsének viszonyaihoz képest.

Az összes 50.000 nyeremény a mellette álló nyeremény jegyzékből látható; ezen nyeremények 6 részben lesznek kisorsolva és a nyerő sorsjegy készpénzben kifizettetik.

A sorsjegyek ára az első huzáshoz:

	eredeti sorsjegy
6 frt egy egész	" "
3 " egy fél	" "
150 " egy negyed	" "
075 " egy nyolczad	" "

A huzások a fővárosi vígadó épületében nyilvánosan történnek a m. kir. kormány felügyelete alatt és egy kir. közjegyző előtt. A huzásnál mindenki jelen lehet.

Mi üzlethelyiségünkben előrusítjuk vagy utánvétellel, vagy az összeg postautalványnyali beküldése ellenében ajánlott levélben elküldjük az eredeti sorsjegyeket. Minden egyes vevő nevét azonnal feljegyezzük és vevőink minden egyes huzás után megkapják a ki-merítő sorsolási jegyzéket.

Rendelményeket f. é. szeptember hó 30-ig fogadunk el.

Török A. és Társa

a magy. királyi szabad. osztály-sorsjáték főelárusító,

B U D A P E S T, Váczi-körut 4. szám